

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Datum 8 februari 2012

Betreffende wetsvoorstel:

33046

Wijziging van de Algemene Ouderdomswet, de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, de Wet werk en bijstand, de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Wet op de loonbelasting 1964 in verband met verhoging en koppeling aan de ontwikkeling van de levensverwachting van de pensioenleeftijd, extra verhoging van het AOW - ouderdomspensioen en introductie van de mogelijkheid het AOW -ouderdomspensioen desgevraagd geheel of gedeeltelijk eerder of later te laten ingaan (Wet verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering ingangsdatum AOW)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 7 februari 2012 aangenomen door de Tweede Kamer. PvdA, VVD, SGP, ChristenUnie en CDA stemden voor.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I , onderdelen G en I

20 (Lodders)

Met dit amendement wordt het mogelijk gemaakt een reeds geheel ingegaan ouderdomspensioen op verzoek van de belanghebbende alsnog te verlagen en om een al gedeeltelijk ingegaan AOW -ouderdomspensioen op verzoek van de belanghebbende niet alleen te verhogen, maar ook weer te verlagen. Teneinde de aan het gevolg geven aan

Amendementen zijn in volgorde van stemming- op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

Datum 8 februari 2012

blad 2

dergelijke verzoeken verbonden uitvoeringskosten te beperken wordt met dit amendement tevens het aantal keren dat een verzoek als bedoeld kan worden gedaan beperkt tot maximaal drie, waarbij het laatste verzoek steeds moet inhouden het ouderdomspensioen alsnog volledig te laten ingaan.

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, VVD, SGP, ChristenUnie en CDA

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Diverse Artikelen

24 → 34 (Koolmees)

Inleiding

De levensverwachting is snel gestegen sinds de invoering van de AOW in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Destijds was de levensverwachting voor mannen 67 jaar en voor vrouwen 70 jaar, nu is deze gestegen naar respectievelijk 81 en 83 jaar. In de toekomst zullen mensen nog ouder worden. Verder is er sprake van ontgroening: het aandeel jongeren in de bevolking daalt als gevolg van een lager geboortecijfer. De potentiële beroepsbevolking zal daardoor krimpen van 10,1 miljoen in 2009 naar 9,2 miljoen rond 2040. De stijgende levensverwachting en het lagere geboortecijfer brengen de financierbaarheid van de AOW in gevaar. Een kleinere groep mensen moet de snel stijgende kosten van de AOW gaan dragen. De verhouding verandert van één AOW-gerechtigde op zes personen in de leeftijd 20–64 in de jaren vijftig, naar één op twee in 2040. Verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd is dus ook een logische en noodzakelijke hervorming.

Het voorliggende wetsvoorstel verhoogt de AOW-leeftijd naar 66 jaar in 2020 en koppelt vanaf 2025 aan de levensverwachting. De verhoging wordt hiermee te lang vooruitgeschoven gezien de enorme stijging van de levensverwachting. De huidige schuldencrisis toont nogmaals het belang van houdbare overheidsfinanciën aan. Juist nu, met de nervositeit op de financiële markten, is het belangrijk om de AOW sneller te hervormen. Verder is wachten met de verhoging tot 2020 onrechtvaardig: de rekening wordt geheel doorgeschoven naar de 55-minners. Dit terwijl zij ook te maken krijgen met fors stijgende zorgkosten en de afbetaling van een grote staatsschuld.

AOW-leeftijd

Door dit amendement wordt de AOW-leeftijd van 2013 tot en met 2020 met drie maanden per jaar verhoogd. In 2020 zal de AOW-leeftijd daardoor op 67 jaar staan. Hierdoor worden ook in de komende jaren aanzienlijke bezuinigingen gerealiseerd, waardoor alle generaties een steentje bijdragen. Verder is het in tijden van grote economische onzekerheid noodzakelijk om op korte termijn de begroting op orde te brengen.

Na 2020 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Om de vijf jaar wordt gekeken of de levensverwachting met één jaar is gestegen, daarbij is 2030 het eerste moment voor een (mogelijke) verhoging.

De formule die gehanteerd zal worden luidt als volgt:

$$V = (L - 17,26) - (P - 65)$$

Waarbij:

Datum 8 februari 2012

blad 3

- V verhoging van de AOW-leeftijd in het aanpassingsjaar ten op zichte van de daarvoor geldende AOW-leeftijd.
- L geraamde macro gemiddelde resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd zoals die verwacht wordt in het aanpassingsjaar.
- 17,26 reductiefactor op de resterende levensverwachting.
- P geldende AOW-leeftijd in het aanpassingsjaar vóór de verhoging
- 65 geldende AOW-leeftijd in de referentieperiode 2000-2009.

De AOW-leeftijd wordt alleen verhoogd wanneer de stijging van de levensverwachting via de formule minimaal een verhoging van één heel jaar rechtvaardigt. De verhoging bedraagt maximaal één jaar, ook wanneer de stijging van de levensverwachting via de formule een grotere verhoging oplevert. Verder wordt de AOW-leeftijd niet verlaagd in het geval van een dalende levensverwachting. Volgens de huidige verwachtingen zal de AOW-leeftijd via deze formule in 2030 naar 68 jaar stijgen.

Financiële consequenties

Door de snellere verhoging van de AOW-leeftijd worden er in de komende jaren aanzienlijke bezuinigingen gerealiseerd. Deze besparingen zijn weergegeven in tabel 1. In 2020 is er al 10,8 miljard euro minder uitgegeven aan de AOW. Het oorspronkelijke wetsvoorstel realiseert dan pas de eerste besparingen op de AOW, omdat dan pas de stap naar 66 jaar wordt gezet.

Tabel 1: Besparing op AOW-uitgaven door verhoging leeftijd

<i>Jaar</i>	<i>Besparing (€ mld)</i>
2013	0,3
2014	0,6
2015	0,9
2016	1,2
2017	1,5
2018	1,8
2019	2,1
2020	2,4

Artikelsgewijs

Om de beoogde wijzigingen te realiseren wordt via onderdeel II van het amendement het voorgestelde artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet zodanig aangepast dat vanaf 2013 tot en met 2020 de pensioengerechtigde leeftijd jaarlijks met 3 maanden verschuift van 65 naar uiteindelijk 67 jaar, en de aanvangsleeftijd in die periode jaarlijks met 2 maanden verschuift van 15 naar uiteindelijk 17 jaar. Voorts wordt de formule waarmee de AOW wordt gekoppeld aan de levensverwachting zodanig gewijzigd dat naar verwachting reeds in 2030 de AOW-gerechtigde leeftijd op 68 jaar uitkomt.

In onderdeel III wordt de in artikel VIII opgenomen formule voor artikel 18a van de Wet op de loonbelasting gewijzigd op gelijke wijze als de analoge formule in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet.

Omdat als gevolg van de stapsgewijze verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd ingevolge dit amendement deze reeds in 2016 – en niet, zoals in het wetsvoorstel in 2020

Datum 8 februari 2012

blad 4

– is opgehoogd met één jaar ten opzichte van de huidige AOW-gerechtigde leeftijd, wordt dienovereenkomstig reeds in 2016 de faciliteit van het zogenoemde 40-deelnemingsjarenpensioen aangepast. Hiertoe wordt artikel IX van het wetsvoorstel aangepast (onderdelen IV tot en met VII).

Voorts wordt in dat verband een nieuw artikel ingevoegd (onderdeel VIII). Het nieuwe artikel IXA bewerkstelligt dat ten opzichte van het huidige wetsvoorstel geen wijziging optreedt in de wijze waarop bij de afbouw van de ouderenkorting rekening wordt gehouden met de inflatie. Ook regelt dit nieuwe artikel dat in 2020 – wanneer ingevolge dit amendement de AOW-gerechtigde leeftijd ten opzichte van de huidige AOW-gerechtigde leeftijd met twee jaren is opgehoogd tot 67 jaar – de dan bestaande faciliteit van het 41-deelnemingsjarenpensioen dienovereenkomstig wordt aangepast. In verband met deze aanpassingen, worden de beweegreden (onderdeel I) en de citeertitel (onderdeel IX) van het wetsvoorstel aangepast. Na aanneming van het amendement wordt voorts in het opschrift van het wetsvoorstel “in verband met verhoging” vervangen door “in verband met geleidelijke verhoging” en “Wet verhoging pensioenleeftijd” vervangen door: Wet geleidelijke verhoging pensioenleeftijd.

Verworpen. Voor: D66

Diverse Artikelen

11 → 31 → 33 → **35** (Koolmees en Klaver)

Inleiding

De levensverwachting is snel gestegen sinds de invoering van de AOW in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Destijds was de levensverwachting voor mannen 67 jaar en voor vrouwen 70 jaar, nu is deze gestegen naar respectievelijk 81 en 83 jaar. In de toekomst zullen mensen nog ouder worden. Verder is er sprake van ontgroening: het aandeel jongeren in de bevolking daalt als gevolg van een lager geboortecijfer. De potentiële beroepsbevolking zal daardoor krimpen van 10,1 miljoen in 2009 naar 9,2 miljoen rond 2040. De stijgende levensverwachting en het lagere geboortecijfer brengen de financierbaarheid van de AOW in gevaar. Een kleinere groep mensen moet de snel stijgende kosten van de AOW gaan dragen. De verhouding verandert van één AOW-gerechtigde op zes personen in de leeftijd 20-64 in de jaren vijftig, naar één op twee in 2040. Verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd is dus ook een logische en noodzakelijke hervorming.

Het voorliggende wetsvoorstel verhoogt de AOW-leeftijd naar 66 jaar in 2020 en koppelt vanaf 2025 aan de levensverwachting. De verhoging wordt hiermee te lang vooruitgeschoven gezien de enorme stijging van de levensverwachting.

De huidige schulden crisis toont nogmaals het belang van houdbare overheidsfinanciën aan. Juist nu, met de nervositeit op de financiële markten, is het belangrijk om de AOW sneller te hervormen. Verder is wachten met de verhoging tot 2020 onrechtvaardig: de rekening wordt geheel doorgeschoven naar de 55-minners. Dit terwijl zij ook te maken krijgen met fors stijgende zorgkosten en de afbetaling van een grote staatsschuld.

AOW-leeftijd

Door dit amendement wordt de AOW-leeftijd van 2013 tot en met 2024 met twee maanden per jaar verhoogd. In 2024 zal de AOW-leeftijd daardoor op 67 jaar staan. Hierdoor worden ook in de komende jaren aanzienlijke bezuinigingen gerealiseerd, waardoor alle

Datum 8 februari 2012

blad 5

generaties een steentje bijdragen. Verder is het in tijden van grote economische onzekerheid noodzakelijk om op korte termijn de begroting op orde te brengen. Na 2024 wordt de AOW -leeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Om de vijf jaar wordt gekeken of de levensverwachting met één jaar is gestegen, daarmee is 2029 het eerste moment voor een (mogelijke) verhoging. Bij berekening wordt de resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd in de referentieperiode 2000-2009 vergeleken met de levensverwachting op dat moment. Een onafhankelijke instantie, het CBS, maakt de benodigde ramingen. Elke vijf jaar is er een berekeningsmoment. Dan wordt bekeken of de AOW -leeftijd 11 jaar later aangepast zou moeten worden. Op 1 januari 2018 wordt de AOW -leeftijd vastgesteld zoals die per 1 januari 2029 gaat gelden.

De formule die gehanteerd zal worden luidt als volgt:

$$V = (L - 18,26) - (P - 65)$$

Waarbij:

- V Verhoging van de AOW -leeftijd in het aanpassingsjaar (in 2019 is dat 2029) ten op zichte van de daarvoor geldende AOW -leeftijd.
- L geraamde macro gemiddelde resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd zoals die verwacht wordt in het aanpassingsjaar.
- 18,26 door CBS geraamde macro gemiddelde resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd in de referentie periode 2000-2009.
- P geldende AOW -leeftijd in het aanpassingsjaar vóór de verhoging
- 65 geldende AOW -leeftijd in de referentieperiode 2000-2009.

De AOW -leeftijd wordt alleen verhoogd wanneer de stijging van de levensverwachting via de formule minimaal een verhoging van één heel jaar rechtvaardigt. De verhoging bedraagt maximaal één jaar, ook wanneer de stijging van de levensverwachting via de formule een grotere verhoging oplevert. Verder wordt de AOW -leeftijd niet verlaagd in het geval van een dalende levensverwachting.

Financiële consequenties

Door de snellere verhoging van de AOW -leeftijd worden er in de komende jaren aanzienlijke bezuinigingen gerealiseerd. Deze besparingen zijn weergegeven in tabel 1. In 2020 is er al 7,7 miljard euro minder uitgegeven aan de AOW. Het oorspronkelijke wetsvoorstel realiseert dan pas de eerste besparingen op de AOW, omdat dan pas de stap naar 66 jaar wordt gezet. Een deel van de door dit amendement gerealiseerde opbrengsten kunnen gebruikt worden voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van ouderen.

Tabel 1: Besparing op AOW -uitgaven door verhoging leeftijd

Datum 8 februari 2012

blad 6

<i>Jaar</i>	<i>Besparing (€ mld)</i>
2013	0,2
2014	0,4
2015	0,6
2016	0,8
2017	1,1
2018	1,3
2019	1,5
2020	1,8
2021	2,1
2022	2,4
2023	2,7
2024	3

Artikelsgewijze toelichting

Om de beoogde wijzigingen te realiseren wordt via onderdeel II van het amendement het voorgestelde artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet zodanig aangepast dat vanaf 2013 tot en met 2024 de pensioengerechtigde leeftijd jaarlijks met 2 maanden verschuift van 65 naar uiteindelijk 67 jaar, en de aanvangsleeftijd in die periode jaarlijks met 2 maanden verschuift van 15 naar uiteindelijk 17 jaar.

De onderdelen III tot en met V hebben betrekking op de koppeling – via de in het wetsvoorstel opgenomen formule – van fiscaal gefaciliteerde oudedagsvoorzieningen aan de ontwikkeling van de levensverwachting. In dit amendement wordt voorgesteld dat het vroegst mogelijke tijdstip waarop het dotatiepercentage van de fiscale oudedagsreserve (onderdeel III), de aftrekrimte in de 3e pijler (onderdeel IV) en de fiscale pensioenrichtleeftijd (onderdeel V) kunnen worden aangepast is gelegen op 1 januari 2019. Hiermee is de periode tussen aanpassing van de fiscale oudedagsvoorzieningen (ingevolge dit amendement op zijn vroegst in 2019) en de aanpassing van de AOW-gerechtigde leeftijd aan de ontwikkeling van de levensverwachting (ingevolge dit amendement op zijn vroegst 2029) – evenals in het wetsvoorstel – tien jaar.

Omdat als gevolg van de stapsgewijze verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd ingevolge dit amendement deze reeds in 2018 – en niet, zoals in het wetsvoorstel in 2020 – is opgehoogd met één jaar ten opzichte van de huidige AOW-gerechtigde leeftijd, wordt dienovereenkomstig reeds in 2018 de faciliteit van het zogenoemde 40-deelnemingsjarenpensioen aangepast. Hiertoe wordt artikel IX van het wetsvoorstel aangepast (onderdelen VI t/m IX). Voorts worden in dat verband twee nieuwe artikelen ingevoegd (onderdeel X). Het nieuwe artikel IXA bewerkstelligt dat ten opzichte van het huidige wetsvoorstel geen wijziging optreedt in de wijze waarop bij de afbouw van de ouderenkorting rekening wordt gehouden met de inflatie. Het nieuwe artikel IXB regelt dat in 2024 – wanneer ingevolge dit amendement de AOW-gerechtigde leeftijd ten opzichte van de huidige AOW-gerechtigde leeftijd met twee jaren is opgehoogd tot 67 jaar – de dan bestaande faciliteit van het 41-deelnemingsjarenpensioen dienovereenkomstig wordt aangepast. In verband met deze aanpassingen, worden de beweegreden (onderdeel I) en de citeertitel (onderdeel XI) van het wetsvoorstel aangepast. Na aanneming van het amendement wordt voorts in het opschrift van het wetsvoorstel “in verband met verhoging” vervangen door “in verband met geleidelijke verhoging” en “Wet verhoging pensioenleeftijd” vervangen door: Wet geleidelijke verhoging pensioenleeftijd.

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66, de SGP en ChristenUnie

Datum 8 februari 2012

blad 7

Artikel I, onderdeel D

Artikel IV, onderdelen A en B

Artikel VIII, onderdeel A

15 (Ulenbelt)

Als de levensverwachting stijgt dan stijgt de AOW-leeftijd in de toekomst ook. Dit wordt in een formule in de wet vastgelegd. Met dit amendement wordt geregeld dat de AOW-leeftijd volgens dezelfde formule daalt als de levensverwachting afneemt in de toekomst. Ook wordt de pensioenrichtleeftijd, het dotatiepercentage voor de fiscale oudedagsreserve en de opbouwruimte in de derde pijler aangepast als de levensverwachting daalt.

Verworpen. Voor: SP en GroenLinks

Artikel I, onderdeel D

18 (Ulenbelt)

Door het verhogen van de AOW-leeftijd worden er meer werkzoekenden of werknemers aan de arbeidsmarkt toegevoegd. Bij een hoge jeugdwerkloosheid en/of bij een hoge werkloosheid onder 64-jarigen heeft een verhoging van de AOW-leeftijd een negatief effect op de hoeveelheid beschikbare vacatures. Met dit amendement wordt de wet aangepast zodat dat de verhoging van de AOW-leeftijd niet doorgaat als de werkloosheid onder jongeren volgens de definitie van het CBS hoger is dan 20% en/of wanneer de arbeidsparticipatie onder 64-jarigen lager is dan 90%. Onder het begrip «inkomen uit tegenwoordige arbeid» wordt verstaan winst uit onderneming, loon of resultaat uit overige werkzaamheden.

Verworpen. Voor: SP

Artikel I onderdeel D

Artikel VIII, onderdeel A

23 (Ulenbelt)

Het CBS stelt de ramingen van de macro gemiddelde resterende levensverwachting vast. Er kunnen redenen zijn om te twijfelen aan de ramingen omdat daarin het oordeel van deskundigen een rol speelt. Ook kan het gewenst zijn om ondanks de stijgende levensverwachting om arbeidsmarktpolitieke redenen de AOW-leeftijd niet te verhogen. Daarom is in dit amendement geregeld dat de betreffende algemene maatregel van bestuur bij het parlement moet worden voorgehangen en dat naar aanleiding van die voorhang van de toepassing van de formule kan worden afgeweken. Voor de koppeling van de pensioenrichtleeftijd aan de ontwikkeling van de levensverwachting wordt ingevolge dit amendement eenzelfde systematiek voorgesteld. Dit werkt automatisch door naar de in het wetsvoorstel voorgestelde koppeling aan de levensverwachting van het dotatiepercentage voor de fiscale oudedagsreserve en van de fiscale ruimte in de 3^e pijler.

Verworpen. Voor: SP en de PvdD

Datum 8 februari 2012

blad 8

Artikel I, onderdeel T

16 (Ulenbelt)

Veel private verzekeringen tegen bijvoorbeeld arbeidsongeschiktheid, aanvullende WIA/WAO verzekeringen, werkloosheid of een nabestaande uitkering bevatten in de polisvoorwaarde een bepaling dat de uitkering stopt bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Met dit amendement is de verhoging van de pensioenleeftijd niet van toepassing op verzekerden die aantoonbaar voor meer dan 20% van het bruto jaarinkomen afhankelijk zijn van de uitkering op basis van de polis (of meerdere polissen). Deze bepaling is van toepassing op polissen die voor inwerkingtreding van de Wet verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering ingangsdatum AOW zijn afgesloten.

Verworpen. Voor: SP, PvdD en GroenLinks

Artikel I, onderdeel T

19 (Ulenbelt)

Door het verschuiven van de AOW opbouwjaren naar 16 tot 66 jaar en later van 17 tot 67 jaar verliezen mensen die opbouwjaren hebben ingekocht deze rechten. Dit amendement strekt ertoe te voorkomen dat personen die zich vrijwillig hebben verzekerd over het tijdvak van hun 15^e tot hun 16^e verjaardag en die zich na het bereiken van hun 65ste verjaardag blijvend in het buitenland hebben gevestigd als gevolg van het verschuiven van het opbouwtijdvak hun vrijwillig ingekochte rechten verliezen en 2% respectievelijk 4% op hun AOW -ouderdomspensioen worden gekort.

Verworpen. Voor: SP, PvdD en GroenLinks

Artikel IIA

17 (Ulenbelt)

De AOW -uitkering zal met 0.6% extra worden verhoogd. Mensen met een onvolledige AOW en een inkomensaanvulling op basis van de AIO kunnen echter niet rekenen op deze extra verhoging. Dit amendement strekt ertoe dit onderscheid te schrappen en ook de AIO met 0.6% te verhogen op dezelfde manier als de AOW -uitkering. Hiervoor wordt geregeld dat de algemene bijstand in de vorm van de algemene inkomensvoorziening ouderen (AIO) voor alleenstaanden van 65 jaar of ouder, alleenstaande ouders van 65 jaar of ouder en gezinnen waarvan tenminste een van de gezinsleden 65 jaar of ouder is, op gelijke wijze als het AOW -ouderdomspensioen met 0.6% wordt verhoogd.

Verworpen. Voor: SP, PvdD en GroenLinks

Artikel IIB

25 (Klaver)

De stijgende levensverwachting en het lagere geboortecijfer brengen de financierbaarheid van de AOW in gevaar. Een kleinere groep mensen onder de 65 jaar moet de snel stijgende kosten van de AOW van de groeiende groep mensen boven de 65 jaar gaan dragen. De verhouding verandert van één AOW -gerechtigde op zes personen in de leeftijd van 20 tot

Datum 8 februari 2012

blad 9

64 jaar in de jaren vijftig, naar één op twee in 2040. Tussen 2010 en 2040 nemen de kosten van de AOW toe met maar liefst 20 miljard euro.

Ook zijn er steeds meer rijke en vermogende mensen boven de 65 jaar. Aan de andere kant zijn er ook veel gepensioneerden die de eindjes nauwelijks aan elkaar kunnen knopen. Met dit amendement vraag ik een solidariteitsbijdrage van de huidige generatie gepensioneerden om bij te dragen aan de oplopende kosten van de AOW. Zij gaan geleidelijk AOW-premie betalen. De AOW -premie zal in 2013 worden vastgesteld op 2%, in 2014 op 4% en loopt zo geleidelijk op naar het premiepercentage dat mensen onder de 65 jaar betalen. Voor ouderen met een klein aanvullend pensioen gaat een premievrijstelling gelden. Zo worden de mensen met een klein aanvullend pensioen ontzien.

Het amendement brengt in de structurele situatie 1,6 miljard euro op en levert daarmee een aanzienlijke bijdrage aan de houdbaarheid van de overheidsfinanciën.

Artikelsgewijs

In het voorgestelde artikel 6, tweede lid is bepaald dat ook de persoon die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en die AOW ontvangt premieplichtig is voor de ouderdomsverzekering. In artikel 6, derde lid, is bepaald dat de premieplicht niet geldt voor personen die alleen een AOW -uitkering hebben vermeerderd met maximaal een aanvullend pensioen van € 10 000,-. In artikel 11, eerste lid, is tot uitdrukking gebracht dat voor de pensioengerechtigde een ander premiepercentage kan worden vastgesteld dan voor de verzekerde (die de pensioengerechtigde leeftijd nog niet heeft bereikt). Bij ministeriële regeling worden deze percentages jaarlijks bepaald waarbij het premiepercentage voor de pensioengerechtigde kan toegroeien naar het percentage voor de verzekerde.

Na aanneming van het amendement wordt in het opschrift van het wetsvoorstel na "de Wet werk en bijstand," ingevoegd "de Wet financiering sociale verzekeringen,".

Verworpen. Voor: GroenLinks

Beweegredenen

Artikel IIB

8 → 12 (Koolmees en Koser Kaya)

Dit amendement verschuift de mogelijkheid tot leeftijdsontslag van de AOW -leeftijd naar het uiterste moment waarop iemand de AOW kan laten ingaan. Dit betekent dat de mogelijkheid tot leeftijdsontslag komt te liggen op de AOW -leeftijd plus vijf jaar. Het wetsvoorstel beoogt flexibilisering van de AOW -leeftijd. Mensen krijgen de mogelijkheid om het AOW -pensioen op een zelf gekozen moment te laten ingaan. Het is mogelijk om de AOW op te nemen tot maximaal 5 jaar na de dag waarop men de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt. Het later ingaan van het AOW -pensioen leidt tot een verhoging van het bruto AOW -pensioen van 6,5% voor elk jaar dat men langer werkt. Het is goed dat dit wetsvoorstel mensen de vrijheid biedt om langer door te werken en later AOW aan te vragen. De Nederlandse samenleving vergrijst waardoor er krapte ontstaat op de arbeidsmarkt. We zullen daarom alle werknemers hard nodig hebben. Werknemers mogen nu kosteloos en zonder opgaaf van reden ontslagen worden als zij de pensioengerechtigde leeftijd bereiken. Door het wetsvoorstel kunnen mensen echter hun AOW vijf jaar na de pensioengerechtigde leeftijd laten ingaan. Het is logisch dat het

Datum 8 februari 2012

blad 10

leeftijdsontslag meebeweegt, zodat mensen ook daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de flexibele AOW.

Na aanneming van het amendement wordt in het opschrift van het wetsvoorstel na de zinsnede "de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen," ingevoegd "de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid," na de zinsnede "verhoging en koppeling aan de ontwikkeling van de levensverwachting van de pensioenleeftijd," ingevoegd "aanpassing van de mogelijkheid van leeftijdsontslag," en na de zinsnede «Wet verhoging pensioenleeftijd,» ingevoegd «aanpassing leeftijdsontslag,». Het amendement wordt gewijzigd ter aanpassing aan de tweede nota van wijziging.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks, D66 en ChristenUnie

Beweegredenen

Artikel IIB

14 (Klaver)

Algemeen

Het Centraal Planbureau heeft de effectiviteit van het huidige vitaliteitspakket in kaart gebracht en concludeert dat de vitaliteitsregeling niet of nauwelijks leidt tot extra arbeidsparticipatie. Ook is de vitaliteitsregeling nu niet aantrekkelijk voor mensen met lage inkomens, terwijl juist financiële prikkels het meest effectief zijn voor mensen met lage inkomens, aldus het Centraal Planbureau.

Het doel van de vitaliteitsregeling zou moeten zijn om te investeren in de vitaliteit van mensen zodat zij in staat zijn om langer te blijven werken. Dit is juist van belang voor mensen met lage inkomens.

Met dit amendement krijgen werknemers, zelfstandigen, werklozen en andere belastingplichtigen recht op een fiscale heffingskorting als zij de vitaliteitsregeling gebruiken om te investeren in scholing. Op deze manier wordt de vitaliteitsregeling ook aantrekkelijk voor mensen met lage inkomens en wordt de regeling beter gericht op investeringen in vitaliteit.

De budgettaire effecten van dit amendement bedragen 20 miljoen euro. Deze effecten worden gefinancierd met het amendement nr. 13, waarin de vitaliteitsregeling beter wordt gericht op investeringen in vitaliteit.

Artikelsgewijs : Onderdeel II

Artikel 8.18a

Door de voorgestelde wijziging wordt per 1 januari 2013 een vitaliteitssparenkorting ingevoerd. Belastingplichtigen die in een kalenderjaar ten minste € 2 000,- uit vitaliteitssparen opnemen voor scholingsuitgaven ontvangen per jaar een bedrag van € 250,- aan de vitaliteitssparenkorting. Gelet op de beoogde aanwending wordt de voorwaarde gesteld dat de belastingplichtige in hetzelfde kalenderjaar ten minste € 2 000,- aan scholingsuitgaven in aanmerking neemt bij de bepaling van het inkomen uit werk en woning. In de voorgestelde wettekst is tot uitdrukking gebracht dat het hierbij gaat om het bedrag vóór toepassing van de drempel.

Artikel 8.9

De vitaliteitssparenkorting wordt op grond van dit amendement uitbetaald aan de minstverdienende partner voor zover die partner de gecombineerde heffingskorting niet of

Datum 8 februari 2012

blad 11

niet volledig kan verzilveren en de meestverdienende partner nog voldoende verschuldigde inkomensheffing heeft.

Artikel 10.1

Het bedrag van de vitaliteitssparenkorting wordt jaarlijks geïndexeerd.

Onderdeel I

In verband met de wijziging wordt via dit onderdeel de beweegreden van het wetsvoorstel aangepast.

Na aannamen van het amendement wordt voorts in het opschrift van het wetsvoorstel na «geheel of gedeeltelijk eerder of later te laten ingaan» ingevoegd: , alsmede om aanvullende maatregelen te treffen in verband met de vitaliteitsregeling.

Verworpen. Voor: GroenLinks

Artikel IIB

Artikel VIA

21 (Klaver)

Algemeen

Het wetsvoorstel regelt dat niet alleen de pensioenleeftijd wordt verhoogd, maar dat er ook beter gerichte financiële prikkels komen om langer door te werken. Tot voor kort waren de financiële prikkels teveel gericht op ouderen met hogere inkomens. Juist voor lagere inkomens zijn financiële prikkels effectief. De indiener steunt dan ook de maatregelen die ertoe leiden dat doorwerken extra aantrekkelijk wordt gemaakt voor de mensen met lagere inkomens van harte. Met dit amendement laat de indiener deze maatregelen intact, maar wordt ervoor gezorgd dat deze maatregelen al per 1 januari 2013 in werking treden in plaats van de geleidelijke invoering vanaf 2017 zoals het kabinet heeft voorgesteld. De babyboomgeneratie gaat de komende jaren met pensioen. De norm voor langer doorwerken moet daarom zo snel mogelijk omhoog. Juist bij lagere inkomens zijn financiële prikkels effectief. Daarom stelt de indiener voor om juist de prikkels voor lage inkomens nu in zijn geheel in te voeren en dit te bekostigen door een tijdelijke verlaging van de werkbonus die voor alle inkomens gaat gelden vanaf 2013.

Artikelsgewijs

Dit amendement beoogt de aanvullende werkbonus, die met ingang van 1 januari 2017 in werking zou treden, met ingang van 1 januari 2013 in werking te laten treden. De aanvullende werkbonus geldt voor belastingplichtigen in de leeftijdscategorie van 57–64 jaar. Het bedrag voor belastingplichtigen in de leeftijdscategorie van 57 tot en met 59 jaar is € 1425 per jaar, en voor belastingplichtigen in de leeftijdscategorie van 60 tot en met 64 jaar is het bedrag € 1050,- per jaar. Dit bedrag komt voor de belastingplichtigen in de leeftijdscategorie van 60 tot en met 64 jaar boven op de werkbonus.

De aanvullende werkbonus kent een beperkt inkomenstraject. Vanaf 90% van het minimumloon wordt de aanvullende werkbonus opgebouwd tot het maximale bedrag wordt bereikt bij ca. 108% van het minimumloon. Vanaf dat bedrag wordt de aanvullende werkbonus met 15% afgebouwd maar met niet meer dan het bedrag van de aanvullende werkbonus (van € 1425, respectievelijk € 1050).

Dit amendement wordt gedekt door het maximumbedrag van de werkbonus tijdelijk met € 350 te verlagen.

Verworpen. Voor: SP, PvdD, GroenLinks en D66

Datum 8 februari 2012

blad 12

Beweegredenen

Artikel XA

13 → 22 (Klaver)

Algemeen

Het Centraal Planbureau heeft de effectiviteit van het huidige vitaliteitspakket in kaart gebracht en concludeert dat de vitaliteitsregeling niet of nauwelijks leidt tot extra arbeidsparticipatie. Het doel van de vitaliteitsregeling zou moeten zijn om te investeren in de vitaliteit van mensen zodat zij in staat zijn om langer te blijven werken. Doordat er geen bestedingsdoelen in de vitaliteitsregeling zijn opgenomen, is de huidige regeling echter ongericht.

De huidige vitaliteitsspaarregeling is vooral voordelig voor mensen met een spaartegoed of beleggingen. Zij kunnen 20 000 euro extra sparen zonder dat zij hierover belasting hoeven te betalen in box 3. Het maakt daarbij niet uit waarvoor zij het geld aanwenden. Hierdoor wordt er belastinggeld aangewend om mensen met spaargeld en beleggingen extra fiscale vrijstellingen te verschaffen in plaats van om te investeren in de vitaliteit van mensen zodat zij in staat zijn om langer te blijven werken.

Met dit amendement wordt de vitaliteitsregeling beter gericht op investeringen in vitaliteit. Als de vitaliteitsspaarregeling wordt gebruikt voor andere doelen dan voor scholing, het opzetten van een eigen bedrijf, het aankopen van een huis of voor zorgtaken, dan is revisierente verschuldigd conform de bij het Belastingplan ingevoerde regeling als mensen ouder dan 61 jaar meer dan 10 000 euro opnemen uit de vitaliteitsregeling. Op deze manier worden de financiële prikkels beter gericht op investeringen in vitaliteit.

Dit amendement leidt tot budgettaire besparingen omdat het aantal deelnemers dat gebruik zal maken van de vitaliteitsspaarregeling zal afnemen. Deze budgettaire besparingen worden ingezet voor het amendement waarin een vitaliteitssparenkorting voor scholing wordt geïntroduceerd.

Artikelsgewijs

Onderdeel II, Artikel 30i van de Algemene wet inzake rijksbelastingen

Het amendement strekt ertoe te regelen dat de inspecteur als hoofdregel revisierente als bedoeld in artikel 30i van de Algemene wet inzake rijksbelastingen in rekening brengt bij het in aanmerking nemen van een belastbaar voordeel uit vitaliteitssparen op grond van artikel 3.109a van de Wet inkomstenbelasting 2001. Deze regeling dient ter vervanging van de in het Belastingplan 2012 opgenomen regeling voor het met ingang van 1 januari 2013 in aanmerking nemen van een belastbaar voordeel uit vitaliteitssparen op grond van artikel 3.109a, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, en is verder volgens dezelfde lijnen opgezet.

Het rekenen van revisierente blijft ingevolge dit amendement echter achterwege bij het in aanmerking nemen van belastbare voordelen op grond van artikel 3.109a van de Wet inkomstenbelasting 2001 voor zover de belastingplichtige een bedrag heeft besteed aan het volgen van een opleiding of studie, de aankoop van een huis, het starten van een onderneming of voor zorgtaken. Om te kunnen controleren of de belastingplichtige de gelden daadwerkelijk heeft uitgegeven aan deze doelen bevat de wet objectieve toetsingscriteria waaraan voldaan moet zijn. Dat kosten gemaakt zijn voor het volgen van een studie of opleiding moet blijken uit het feit dat scholingsuitgaven als aftrekpost in aanmerking zijn genomen. Het aanwenden van opgenomen tegoeden of ontvangen uitkeringen voor de aankoop van een huis moet blijken uit het feit dat hiervoor

Datum 8 februari 2012

blad 13

overdrachtsbelasting is betaald door de belastingplichtige. En voor het starten van een onderneming moet de belastingplichtige beschikken over een verklaring arbeidsrelatie waaruit blijkt dat hij als ondernemer wordt aangemerkt. Voor zorgtaken wordt aangesloten bij het verkrijgen van een mantelzorgcompliment en bij het voor het eerst ontvangen van kinderbijslag vanwege de geboorte van een kind. Over beide zaken vindt informatieuitwisseling plaats met de Sociale Verzekeringsbank.

Onderdeel I

In verband met de hiervoor toegelichte wijziging wordt via dit onderdeel de beweegreden van het wetsvoorstel aangepast.

Na aanneming van het amendement wordt voorts in het opschrift van het wetsvoorstel «en de Wet op de loonbelasting 1964» vervangen door ", de Wet op de loonbelasting 1964 en de Algemene wet inzake rijksbelastingen" en wordt na "geheel of gedeeltelijk eerder of later te laten ingaan» ingevoegd: , alsmede om aanvullende maatregelen te treffen in verband met de vitaliteitsregeling.

Verworpen. Voor: GroenLinks en PvdD

Moties

26 (Ulenbelt) over functioneel leeftijdsontslag in combinatie met de levensloopregeling

Verworpen. Voor: SP en PvdD

27 (Ulenbelt) over grensarbeiders

Verworpen. Voor: SP en PvdD

28 (Schouten en Ortega-Martijn) over de extra korting van 2% per jaar voor emigranten

Ingetrokken

29 (Schouten) over het betrekken van jongeren- en ouderenorganisaties bij het overleg over het nieuwe pensioenstelsel

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, SGP, ChristenUnie en CDA

30 (Van Hijum c.s.) over aanpassingen van het vitaliteitspakket

Aangenomen. Voor: SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, SGP, ChristenUnie, CDA en PVV

32 (Klaver en Koolmees) over een effectievere en socialere vitaliteitsregeling

Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks, D66 en ChristenUnie